



geleden werden de koffieactiviteiten afgestoten, die zijn nu onderdeel van de Amsterdamse midkapper JDE Peet's waarin Mondelēz nu een belang heeft van bijna 23 procent. Dat pakket is nu zo'n 4 miljard euro waard (5 miljard dollar). Gecorrigeerd voor dit bezit worden de kengetallen van Mondelēz nog wat aantrekkelijker.

### CONCLUSIE

General Mills, Kellogg's en Kraft Heinz zijn de goedkoopste aandelen in deze vergelijking, maar hebben alle drie het mankement dat zij grote moeite hebben hun omzet en winst te laten groeien. Danone is op dat vlak op de goede weg en krijgt onder de nieuwe topman het voordeel van de twijfel.

Analisten gaan vol voor Mondelēz, maar ook Nestlé, Coca-Cola en PepsiCo krijgen hoofdzakelijk koopadviezen. De aandelen Coca-Cola en Nestlé zijn duur, maar dit zijn ook de bedrijven met de sterkste merken en de sterkste historie van uitstekende resultaten. En hoe volwassen ze ook zijn, het lukt ze om te blijven groeien.

Mondelēz en PepsiCo hebben wellicht (nog) wat minder te bieden op het gebied van reputatie en historie, maar zijn misschien juist daardoor nog wel aantrekkelijker. Het zijn de belangrijkste uitdagers van de grootmachten in deze sector.

De voedingssector mag in een goed gespreide aandelenportefeuille eigenlijk niet gepasseerd worden. Vanwege het defensieve karakter dempen deze aandelen de volatiliteit van de portefeuille als geheel.

Coca-Cola, Mondelēz, Nestlé en PepsiCo zijn uit deze sector voor de hand liggende kandidaten voor defensieve portefeuilles. Ze zijn nooit echt goedkoop, maar indien deze bedrijven gestaag blijven doorgroeien, zal hun beurskoers uiteindelijk volgen.

**MONDELEZ IS  
DE GROTE  
FAVORIET VAN  
DE ANALISTEN**



– Column –

## De macht van multinationals

### De geschiedenis begint iedere dag opnieuw.

Dat zagen we bijvoorbeeld op 5 mei van dit jaar. Het NOS Journaal stelde die dag een nieuwe ontwikkeling aan de orde: grote bedrijven die democratisch gekozen regeringsleiders aanpakken.

**F**acebook kwam als eerste aan bod. Het bedrijf heeft terecht voormalig president Donald Trump geblokkeerd, aldus de NOS. Nou ja, dat vond een door de Facebook-directie zelf ingestelde 'onafhankelijke' Oversight Board, die zich wel afvroeg of die verbanning voor eeuwig moet gelden.

Vervolgens kwam Ahold Delhaize aan het woord. Deze supermarkteigenaar dreigt producten uit Brazilië te zullen boycotten, omdat president Jair Bolsonaro te weinig doet om het regenwoud in zijn land te beschermen. Ahold Delhaize uit die dreiging samen met een heleboel andere internationaal werkende bedrijven en de Congregation of Sisters of St. Agnes, een religieus instituut voor vrouwen.

Op de Nederlandse televisie zagen we niet alleen deze veelal Amerikaanse zusters, maar de hele geschiedenis een nieuwe weg inslaan. Toen ik jong was, maakte links zich zorgen om de macht van multinationals. Terroristen van de Weather Underground legden in 1973 een bom bij het kantoor van ITT in New York omdat het bedrijf politiek actief was in

Chili. Actiegroep Rara stak in 1985 een vestiging van de SHV in brand. Nog steeds bestaat de Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen (SOMO) die al sinds 1973 multinationals kritisch volgt. Maar destijds streden die linkse activisten tegen multinationals en regeringen, nu gebruiken activisten subsidie van de eigen regering én de macht van multinationals tegen hun onwelgevallige regeringen.

Dat is een grote politieke omwenteling. De vorige dateert alweer van 1756. Toen werd Oostenrijk bondgenoot van Frankrijk in plaats van bondgenoot van Engeland, terwijl Pruisen omgekeerd voor Engeland koos in plaats van voor de Fransen. Die wisseling van allianties heeft voor meer dan een eeuw onrust gezorgd. De geschiedenis zal leren wat de politieke omwenteling van de 21ste eeuw voor gevolgen zal hebben.



**PAUL FRENTROP**  
is expert op het gebied van corporate governance